

SĂMĂNĂTORUL

Redactor responsabil:
Dr. ENEA POPA
Redacția: Str. Petru Maior No. 7.
Administrația: Str. Gh. Coșbuc, 34

Foaie culturală-politică. Apare
săptămânal sub conducerea
unui comitet

ABONAMENTUL:
Pe an . . . . . 100 Lei
Pe 1/2 an . . . . . 50 Lei
Pe 1/4 an . . . . . 25 Lei

Să ne unim.

Nu mai incapa nici o indoială, că partidul național și azi, ca și în trecut de altfel, se bucură de cea mai mare încredere a populației acestei țări, partidul național are cele mai strânse și trainice legături cu poporul. În special Ardealul este una cu partidul național, căci aici este leagănul acestui partid și aici alte partide n'au organizații. Dacă în trecutul apropiat unele partide au avut aici succese de suprafață, aceasta se datorește numai faptului, că fiind aceste partide la guvern, aveau și toate mijloacele la îndemână ca să corupă poporul, care în cele mai multe părți avea o foarte slabă educație politică și astfel nu putuse rezista corupției. Numai așa se explică succesele de suprafață ale partidului liberal și averescan.

Tăria partidului național se vede și de acolo, că acest partid, bazat numai pe puterile proprii, fără sprijinul guvernului, a reușit, totuși, să trimită în toate parlamentele României numeroși deputați. Și dacă n'ar fi fost silnicia guvernelor, acest partid ar fi eșit todeauna biruitor.

Din vremuri depărtate partidul național stă alături de popor pe care l-a păzit, l-a condus și-l conduce și azi cu cinste. Partidul național este un pedagog politic al popoului. În acest partid nu și-au aflat culcuș-cald oți reneștii nici măcar în partid, decum să le dea locuri de frunte în conducerea țării, cum au făcut-o de ex. liberalii.

După cum am mai spus-o în această gazetă, partidul național este un apărător cald al popoului, este un apărător al regimului constituțional, al dreptății, legalității și libertății, bunuri așa de scumpe sufletului omenesc și în deosebi sufletului românesc, care a avut atâta parte de apăsarea amară a sufletului.

În special partidul liberal și cel averescan au toată grija și folosul, ca masele largi ale neamului nostru să nu se emancipeze din punct de vedere politic la o viață politică de libertate, ci să rămână tot în robă politică, pentru că partidele acestea s'o stăpânească cu mai multă ușurință.

În contra acestor păcătoase năzuinți liberalo-averescane luptă partidul țărănesc din vechiul regat.

Fondul sufletesc, idealul politic al tuturor Românilor, și în special al Românilor ardeleni, se manifestă prin acest partid, fără munca și lupta căruia nu se poate închiega o Românie puternică. Democrația acestui partid este cea mai bună garanție pentru o viață liniștită a minorităților dela noi.

Partidul liberal și averescan, trăgând mereu clopotele unificării sufletești a tuturor Românilor, unificare care se va întâmpla cu încetul, fiindcă trebuie

să se înapoiască, — n'au urmărit de fapt această unificare, ci au ținut-o mereu lo suprafață din mărunte socoteli de partid. Mai bine zis aceste partide au sădit desbinarea între frați. Aceste două partide de fapt n'au dorit unificarea sufletească, ci au dorit să ne aservească, să ne robiască și pe noi partidelor lor, ca cu atât mai ușor să poată stăpâni și exploata țara. Acțiunea acestor partide a fost un

continuu alac îndreptat împotriva conștiinței de libertate și de dreptate a acestui popor.

Să luptăm, deci, cu conștiința noastră cinstită împotriva acestor atentatori la libertățile și drepturile noastre, și în vederea acestei lupte frumoase să ne strângem cu toții în partidul național de sub conducerea dlor Iorga și Maniu.

D. Poiană

Alegerile comunale.

Guvernul liberal încearcă, în felurite chipuri, să-și asigure reușita în alegerile comunale și voiește să zădărnicească cu toate mijloacele lupta condusă de partidul național și țărănesc cu puteri unite.

Alegerile comunale au o mare însemnătate din motivul că printr-ânsele se va cunoaște voința țării și se va dovedi că încrederea tuturor oamenilor de bine este pusă în partidul național și țărănesc, cari vor ieși învingătoare, ca și la alegerile pentru camerele agri cole.

Teama liberalilor și a bieților averescani este foarte mare, și de aceea se amână din partea guvernului fixarea acestor alegeri, urmărind guvernul să pună la cale, cu ajutorul administrației, votarea prin surprindere a listelor liberale. Nu numai că au încercat în unele

părți să facă două feluri de liste și anume în cele afișate să-i treacă pe toți alegătorii, iar din listele secrete să-i șteargă pe aderenții partidelor opoziției unite, dar în foarte multe comune, chiar și din județul nostru, peste tot nu s'au afișat listele electorale.

Ce este mai mult, — liberalii au șters prin lege dreptul semnelor avute de către partidul național și țărănesc — coasa și secera — pentru ca să încurce pe alegătorii de la sate.

Este datorința fiecărui bun român să-și apere drepturile sale și să lupte cu toată tăria pentru izbânda partidului național în alegerile comunale, doborând, prin votul lor de încredere, toate nelegiuirile și samavolniciile făptuite de liberali.

LINGĂII...

Nu l-am cunoscut mai înainte. Acum de când suntem în țara noastră a crescut pofta de mărire la toate secăturile și clântă îi și cu ea s'a mărit și numărul celei mai hidoase specii omenesti asemenea răiei care te mânâncă până îți ciuruiște tot trupul. Aștia's lingăii, care îți vorbesc cu zimbet și vorbe dulci în față și te'înjapă în dos ca viespi. Au multe însușiri împrumutate nu numai din firea micii animal „răia“, ci și din firea altor dobitoace. Aci se gudule, ca un dulău la picioarele stăpânului care l-a pus într'un oficiu pentru care are atâta pregătire cât un câine la culină; colo îi vezi cum urmăresc, ca o vijlă, cuvintele spuse oarșan de alții pe care lingăul nu întârzie să le ducă dar stăpânului căruia îi plac plocoanele nedrepte.

Nu se face alegere de primar, deputați sau primire de miniștri și altele fără să nu fie de față cele mai scârboase soluri de oameni — lingăii. — Într'alt loc îi vezi la o primire cum se vâra prin mulțime ca să se apropie de cel primit, de nu ajunge să dea mâna cu el, se îndestălește să-i

atingă barim cufărul. Acești lingăii înainte vreme erau umili propovăduitori de cinste la sate și orașe. O făceau aceasta mai mult de silă, fiindcă atunci prin lingușiri nu se puteau coșofa, ca și acum, la slujbe înalte. Cei care cercau lingușirea erau scoși din societatea românească ca niște buboși de care, spre lauda trecutului, au fost puțini.

Avem atâtea slujbe înalte ocupate de aceia, cari pe lângă scris și cetit au și însușirea de lingăii, cari ca și răia prin mâncărime ruinează cele mai tari țesături din trup. La sate încă sunt. Nu vă destăinuși durerile înainte acestora, ei n'au nimic sfânt și nici nu-i doare năcazul altora, pe care-l ascultă cu multă fățarnicie, ca apoi din acest năcaz să făurească certe, vorbe rele, pări și altele la care îi în stare o minte de lingău.

Dragi săteni, creșteți-vă copiii în cinste, să fie deschiși la vorbe și la suflet și îi feriți de apucăturile josnice de lingăii cari așa de tare și-au împlântat ghiarele în societatea noastră. Proverbul românesc spune: Păzește-mă, Doamne, de prietini lingușitori, că de dușmani pe față mă știu eu feri. (s.)

Supunere față de legi

Prin legi se reglementează raporturile, legăturile dintre oameni. Prin legi se croește drumul pe care trebuie să-l urmeze fiecare om, pentru ca raporturile dintre oameni să fie cât se poate de bune și liniștite.

Cel ce se abate depe drumul croit de legi tulbură bunul mers al societății omenesti și el trebuie să sufere urmările prevăzute pentru cei ce se abat dela lege.

Răsboiul a zdruncinat respectul ce-l aveau cetățenii odinioara față de legi. Niciodată legea n'a fost călcată în picioare ca în zilele noastre. O calcă slujbașii mari și mici ai statului, o calcă și oamenii dela oraș și sat; toți caută să înconjoare legea și să lucre împotriva legii, căci e mai ușor să lucre împotriva legii decât s'o respecti.

E un semn foarte rău acesta, pricinitor al multor rele și trebuie să ne tudim cu tot dinadinsul să stărpim acest rău. Nu trebuie nici decum să căutăm să ne învățăm în toată forma ca să înconjurăm legea, s'o călcăm în picioare, ci trebuie, din contra, să căutăm a o respecta în toate împrejurările vieții noastre.

Vezi bine, legiutorii trebuie să caute să facă legi bune, pentru binele țării, și trebuie să se îngrijească, și să ne îngrijim și noi, toți ca legile să fie respectate atât de cei cari le fac, cât și de cei chemați să le aplice, precum și de aceia cărora trebuie să li-se aplice.

Fără respectul legii nu poate exista un stat.

Bine'nțeles că se cere, ca cei ajunși în fruntea treburilor publice să fie cinstiți, pricepuți, respectuoși ai dreptății și legalității, pentru ca ei să fie cele mai grăitoare pilde de urmat.

Deci legi bune și mai multă supunere față de legi din toate părțile și atunci multe din relele de azi se vor vindeca.

I. Poiană.

Vorbe înțelepte.

„Unde numai a stăpânit creștinismul, el a schimbat ideile oamenilor, a curețit conceptul de adevăr și ne adevăr; a pus în locul îndoalei convingerea, în învățăturile și poruncile sale a îmbrățișat întreagă omenimea.“

Chateaubriand

„Sperez, că te vei convinge, cumcă, pa lângă toată silința, de câtă ești în stare, numai așa poți fi om cu adevărat de omealc, dacă dai lui Dumnezeu cu ce î-i ești dator.“

Racine

„Spiritul omenesc se prinde cu rădăcinile de infinit (nemărginit).“

Plato

Crestături.

Di general Averescu în audiență la M. Sa Regele, dl Goga în audiență la dl Brătianu, încercând ambii să înduplece, unul pe M-Sa, iar celalalt pe dl Brătianu, să se îndure cumva și să-i aducă la putere, căci altfel, bun e Dumnezeu, dar nu-i chip să nu se spargă partidul averescan, și de altfel prea hodorogit, Numai nădejdea venirei la putere, ah! la bunătățile puterii, îi mai ține laolaltă pe cei câțiva averescani.

Di Goga, dulce visător cum e, tot mai trage nădejdea, că doară, doară se va îndura dl Brătianu și va căpuși țara cu uneltele partidului liberal.

De câte ori amintim și noi câte ceva despre dl Oct. Goga — și nu spunem niciodată, decât cecece de fapt dl Goga ca politician — sprintenul și strălucitul diplomat, subțirelul dsale aderent din Reghin sare ca mușcat de șerpe, și scuipă venin și foc ca să aducă prăpăd pe capul acelor cari nu se închină așa de ușor politicianilor de felul dlui deputat a Reghinului.

Dar să ne întoarcem la povestea cu care începusem.

Nu știm ce-i va fi spus dl Brătianu dlui Goga, dar citim în ziarul „Cuvântul” — ziar foarte bine informat din București — că după ce de ghineral și-a dat jalba M. Sale Regului, ca adică să se milostiească și să-l mai aducă odată la putere, M. Sa, gândindu-se poate la bătrânețele respectabile ale dlui general și la frumosul ținut al Gurghiului, i-ar fi zis dlui general: „Ce păcat dle general că nu sunteți vânător, am face o vânătoare împreună. A! E un sport foarte sănătos și mie îmi face foarte mult bine.

După acest răspuns neașteptat, dl general a eșit cam posomorit dela M. Sa. Di general s'a așteptat, de sigur, la alt răspuns mai făgăduitor de putere.

Și ziarul „Cuvântul” termină această știre cu următoarea observație: generalul Averescu nu s'a putut alege cu alt răspuns depe urma celei mai rușinoase umilinți la care un om politic a fost în stare a se coborî vreodată, de când se face politică în țara românească și, desigur, și aiurea.”

Da, e mare dejosire să cerșești în felul acestă puterea.

Da, da: gloria bărbatului politic nu-l lasă pe dl general să se odihnească, cum nu-l lasă nici pe fostul poet Goga, deputatul liberalo-averescan de Reghin.

Distinsul scriitor D. D. Pătrășcanu a spus-o mai de mult că: .... partidul dlui general nu se va schimba nici odată într'un adevărat partid politic, căci un partid politic nu esteo simplă grupare în jurul unui om spre a ajunge la guvern.

Prevăd. zice dl Pătrășcanu, că în convulsivile (incurcăturile) în care se va mai zbate nenorocita noastră țară, generalul Averescu se va bucura de-o tristă (jalnică) celebritate (faimă). O spun asta cu spaimă și cu durere. (Vezi: In fața națiunii).

Durere dl Pătrășcanu a fost un profet căci dl general face cea mai miloagă politică în țara românească.

iop.

Comitetul despărțământului Reghin al Asociațiunei

s'a întrunit Joi în 15 c.t., după masă, în localul Casinei Române din Reghin, cu care ocziune s'a făcut darea de seamă asupra serbărilor Asociațiunei, ce sau ținut în vara anului curent în Reghin.

S'a luat hotărîrea foarte importantă de a invita Extenziunea universitară din Cluj, ca să țină în cadrele Asociațiunei, câteva conferințe în orașul nostru. Seria conferințelor se va începe în luna viitoare și conferințele se vor ținea din două în două săptămâni, despre ceiace vom aviza publicul nostru la timpul său.

In baza nouilor statute modif. cate ale Asociațiunei, votate în adunarea generală din Reghin, actualul despărțământ se va reorganiza după plase, iar în scopul acesta a fost aleasă o comisie, compusă din d. n.ii Dr. Eugen Nicoară, directorul desp., Arion M. Popa, protopop, Dumitru Antal, protopop și Ioan Suci, profesor, primind însărcinarea să studieze modul de reorganizare și să vie cu propuneri concrete în adunarea generală extraordinară ce se va ținea cât mai curând.

Dându și dimisia din postul de secretar al despărțământului dl. Dr. Alex Ceușianu, cu conducerea interinală a agendelor secretariatului a fost însărcinat dl. Gh. Maior, care va conduce agendele până la noua organizare a părțământului.

Spriziniți comercianții și meseriașii români!

Știri mărunte.

Reprezentanții Evreilor din România în săptămâna trecută au desbătut la București cu dl Dr. Zenovie Păclișanu, directorul culterol minoritare, cauza comunităților evreești și au stabilit regulamentul pentru funcționarea lor.

Dr. Vasile Goldiș, președintele Asociațiunii (Astrei), a cercetat multe din capitalele de județ dela noi și continuă cu celelalte. In tot locul se sfătuește cu fruntașii români, ca să alle mijloacele de a ridica câte o casă națională pentru fiecare județ și a pune un secretar cu plată, care să conducă mișcarea culturală din județ. (Fericit gând și bună pornire!)

Domnul primministru I. I. C. Brătianu a adus în parlament un proiect de lege, ca statul cu 200 milioane Lei să întemeieze un „Așezământ cultural Regele Ferdinand I.” la împlinirea vârstei de 60 ani a Maiestății Sale. Băncile liberale și bogătanii lor au resuflat ușurați, că așa nu mai trebuie să dea și ei din al lor. la colecta națională, deschisă cu acelaș scop cultural de dl N Iorga!...

Fruntașii români din ținutul Huedinului au hotărît, să ridice acolo un monument de piatră în amintirea eroilor, căzuți în luptele dela Ciucea în 1918.

Adunări politice.

Organizația din Reghin a partidului național a ținut Dumineca trecută (25 Oct.) o frumoasă adunare in frunțașă comună Hodac. A luat parte popor numeros din comună. In cursul adunării s'a manifestat o mare și curată însuflețire pentru partidul național.

Din partea organizației din Reghin au luat parte dd Dr. Alex. Ceușianu, Gheorghe Maior și Dr. Enea Popa.

Di Dr. Alex. Ceușianu a vorbit despre alegerile comunale și județene iar Di Dr. Enea Popa despre programul partidului național și despre lupta ce opoziția unită o duce împotriva guvernului liberal. Intreagă adunarea a decurs în cea mai perfectă liniște. Oratorii n'au venit în mijlocul poporului să făgăduiască marea și sarea, nici să facă personalități, ci au făcut o propogandă cinstită și civilizată pentru ideile partidului național.

Unul din cei de față.

Jocul de-a perfecții. Județul nostru e norocos de perfecții sub strașnica domnie a liberalilor. Se pare că toți liberalii din județ vreau să fie perfecți. Fostul prefect al județului, dl Victor Maior a trebuit să-și ia catrafusele, ca alt doritor de măriri să-și ocupe locul.

Liberalii în tovarășie cu averescanii sunt în căutarea unui nou prefect, care să nu fie nici prea liberal, dar să-i mai cam ajute și pe tovarășii averescani, măcar la alegerile comunale, Doacamadă agendele prefecturei le conduce dl subprefect Roșca.

In sfârșit s'a ajuns la comandamentul unic al opoziției unite compus din domnii: Iorga, Maniu, Argetoianu, Dr. Lupu. I. Mihalache și C. Stere. Avem astfel cea mai nezdruccinată nădejde că cei șase frunțași ai politiceii românești vor duce opera începută la cele mai bune rezultate.

Săptămâna trecută a fost la vânătoare la Gurghiu fostul rege al Greciei cu un unchiu al M-Sale.

Intre Grecia și Bulgaria a izbucnit un războiu în toată regula. Trupele bulgare au și intrat în Grecia ocupând mai multe localități.

No. 1914. exec. 1925.

Publicație de licitație.

Subsemnatul executor judecătoresc prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 10237-1925. a judecătorei de ocol Reghin în favorul reclamantului Chereches Gavril repr. prin avocatul Dr. A. Ceușianu pentru incassarea creanței de 1000 Lei — bani și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 10 Noiembrie 1925. orele 3 p. m. la fața locului în Comori — unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară caii, mașină de îmblăit în valoare de 14.000 Lei.

In caz de nevoie și sub prețel de estimare.

Reghin, la 14 Octombrie 1925.

Oliver Ghelan,
executor judecătoresc.

„VINUL DE CHINA FERUGINOS”

este cel mai bun leac pentru cei slăbiți și fără poftă de mâncare. Preparatul farmacistului

Neagoș Tg.-Mures

Să poate comanda prin postă. Deposit și la farmacia

MERA REGHIN

Ori ce mâncărime de piele, râie etc. dispore în decurs de 3 zile întrebunțând alifia

„SCABIOSAN”

preparatul farmacistului

Neagoș Tg.-Mures

Să poate comanda direct sau la farmacia

MERA Reghin

Vite

altoite de 1 și 2 ani la bilioane. Port altoi americane cu rădăcini 3309, 101⁴⁴ riparia gloire.

Pomi

roditori de tot felul, în special pruni pentru uscat.

Cereți Prețul curent

că au venit timpul pt. plantarea de toamnă. Se vinde en gros și en detail. Se acceptă reprezentanți serioși în toate regiunile.

Pepiniera Tóthfalusi

Târgu-Mures

Str. Sft. Gheorghe No. 9.

Cele mai bune si eftine cizme si ghete se află la

Grigore Moldovan
cizmar

REGHIN, str. Eminescu No. 1.
Cumpărați și vă convingeți

„SIRPINOL”-u

este cel mai bun medicament in contra boalelor de plămâni, așa ca tusă, tus convulsivă (măgărească), asthmă și pentru tuberculoși. Se află la

Farmacia lui Victor Mera :-: in Reghin

„Crema Fantasia”

este neîntrecută, după a cărei întrebuințare pielea devine fină, catifelată, dispar toate necurătențiile feței. Să poate comanda și prin postă dela

Depozit pentru REGHIN și jur la

Tipogr. „ARDELEANA” Tg.-Mureș.

FARMACIA NEAGOS
TG.-MURES, TELEFON No. 130.
FARMACIA MERA